

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นฐาน

- คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหา
- แบบประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา
- แบบสัมภาษณ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา
- แบบสังเกตพัฒนาการ
- แบบสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คำแนะนำในการใช้ คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ ปัญหาเป็นฐาน

1. ส่วนประกอบของคู่มือแผนการจัดประสบการณ์

คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน
มี 8 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ฤดูหนาว
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง น้ำ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พี่ขพันธ์นุณา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ชีวิตสัตว์น้ำ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วิทยาศาสตร์น่ารู้
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง หิน ดิน ทราย
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ดอกไม้แสนสวย
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ธรรมชาติหรรษา

ส่วนประกอบของคู่มือการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์
แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. คำชี้แจงสำหรับครู

1. ครูศึกษาเนื้อหาที่ต้องสอนให้ละเอียด และศึกษาคู่มือการจัดประสบการณ์
ให้รอบคอบ โดยเฉพาะการจัดรูปแบบ วิธีการเรียนรู้ควรมีการเสริมแรงทางบวกกระตุ้น
ให้เข้าใจเรื่องราวให้เหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะของการเรียน
การสอนของเด็กปฐมวัย

2. ก่อนสอนครูต้องเตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่นักเรียน

3. การสอนใช้วิธีสอแบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ประกอบด้วย
5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมเด็ก หมายถึง เป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะ
การเรียนรู้ร่วมกัน และจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 5-6 คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับ
ระเบียบของกลุ่มบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม แจงวัตถุประสงค์ของบทเรียนและ
การทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

3.2 ชั้นสอน ชั้นทำงานกลุ่ม ครูควรนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3.2.1 ชั้นกำหนดปัญหา เป็นชั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียนได้และเกิดความสนใจที่ค้นคำตอบ

3.2.2 ชั้นทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

3.2.3 ชั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

3.2.4 ชั้นสังเคราะห์ความรู้ สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเองและประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

3.3 ชั้นตรวจสอบผลงาน ชั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่า นักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร ในชั้นนี้เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่ม

3.4 ชั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

3.5 ชั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกันประเมินผลงาน

หมายเหตุ ครูต้องเน้นการทำงานกระบวนการกลุ่ม การช่วยเหลือ

3. แผนการจัดประสบการณ์

โปรดดูหน้าแผนการจัดการเรียนรู้

4. การประเมินผล

1. ประเมินผลงานจากแบบสังเกตพฤติกรรม
2. ประเมินจากแบบสัมภาษณ์

แผนการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
 แผนที่ 1 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สาระการเรียนรู้ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
 หน่วยการเรียนรู้ ฉันทักฤดูหนาว เรื่อง สภาพอากาศในฤดูหนาว เวลา 30 - 40 นาที
 ลำดับวันที่.....ของสัปดาห์ที่.....ใช้จัดประสบการณ์ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

1. มโนทัศน์

สภาพอากาศโดยทั่วไปในฤดูหนาว อากาศจะหนาวเย็นและแห้งแล้ง ลมแรง
 ฝนไม่ตก คนจะผิวแห้ง แต่ละคนจะคลายหนาวด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถแสดงท่าทางประกอบ “คำคล้องจอง” ได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถมีทักษะการคิดแก้ปัญหาต่อการจัดกิจกรรม
3. เพื่อให้เด็กสามารถมีพัฒนาการที่สูงขึ้น
4. เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาพฤติกรรมช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้
5. เพื่อให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่
 สนทนาได้

3. สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้
 สภาพอากาศฤดูหนาว

4. การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1. ครูนำเด็กท่องคำคล้องจอง “ฤดูหนาว” 2 เทียบ พร้อมกับให้เด็กทำท่าทาง
 ประกอบคำคล้องจอง จากนั้นเด็กและครูร่วมกันสนทนาในเนื้อหาของคำคล้องจอง

2. ครูแบ่งเด็กเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน โดยเด็กในกลุ่มมีความสามารถ
 ในการเรียนแตกต่างกัน คือ เก่ง 1 - 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 2 คน ครูแจ้ง
 วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม แนะนำระเบียบทำงานกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นทำงานกลุ่ม

ขั้นที่ 2.1 กำหนดปัญหา

1. ครูให้เด็กดูรูปภาพ 3 รูป รูปคนที่ 1 ใส่เสื้อแขนยาวสีหนึ่ง รูปคนที่ 2 ใส่เสื้อแขนสั้น รูปคนที่ 3 ถอดเสื้อออกดอกตัวสั้น ให้เด็กแต่ละกลุ่มคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จากภาพ กลุ่มละ 1 ปัญหา จากรูปภาพว่าเหตุเกิดในฤดูอะไร มีอะไรแตกต่างกันบ้าง เพราะเหตุใดจึงแตกต่างกัน โดยครูให้เด็กแต่ละกลุ่มตอบคำถามกลุ่มละ 1 คำตอบว่า มีปัญหาอะไรจากรูปภาพบันทึกและรวบรวมเพื่อเป็นข้อมูล

2. กำหนดปัญหาให้แต่ละกลุ่มเพื่อศึกษา ดังนี้

- รูปภาพทั้ง 3 รูปมีอะไรแตกต่างกัน
- เพราะอะไรจึงรู้สึกหนาว
- เพราะเหตุใดรูปภาพคนที่ 3 ถอดออกตัวสั้น
- เหตุเกิดในฤดูอะไร

ขั้นที่ 2.2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

ให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันทำความเข้าใจกับรูปภาพประเด็นปัญหาในแต่ละข้อ โดยการสนทนาร่วมกัน ว่ามีอะไรแตกต่างกัน ปัญหาคืออะไร เกี่ยวกับอะไร จะทำอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมให้แต่ละกลุ่มได้เข้าใจ

ขั้นที่ 2.3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ครูแจกรูปภาพทั้ง 3 รูปภาพพร้อมประเด็นปัญหา เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาค้นคว้าจากการถามครู ถามเพื่อน โดยครูอ่านประเด็นปัญหาให้ทีละกลุ่มและทำใบงานโยงภาพจับคู่ฤดูหนาว

ขั้นที่ 2.4 สังเคราะห์ความรู้

ให้เด็กแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นปัญหาในแต่ละข้อ โดยครูถามประเด็นปัญหาแต่ละกลุ่มทีละประเด็นปัญหาทุกกลุ่ม ให้เด็กอ่านประเด็นปัญหาตามและครูอธิบายความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบผลงาน

เด็กและครูร่วมกันประเมินผลใบงาน โดยเด็กนำไปงานที่ทำมาประเมินผลทีละใบงานทุกคน ครูสนทนาซักถามเด็กทีละกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ

ให้เด็กแต่ละกลุ่มท่องคำคล้องจอง “ฤดูหนาว” พร้อมให้เด็กแสดงท่าทางประกอบ เด็กและครูร่วมกันสรุปประเด็นปัญหาจากรูปภาพทีละข้อ เด็กรู้ว่าฤดูนี้เป็นฤดูหนาว ฝนไม่ตก อากาศแห้งแล้ง ควรปฏิบัติตนอย่างไรในการแต่งกายให้ถูกต้องตามฤดูกาล

ขั้นที่ 5 นำเสนอและประเมินผลงาน

เด็กนำเสนองานรูปภาพประเด็นปัญหาที่ละกลุ่ม โดยครูเขียน (แผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ ครูร่วมสนทนาซักถามประเด็นปัญหาที่ละกลุ่ม เด็กช่วยกันเก็บรูปภาพประเด็นปัญหา ใบงาน ครูชมเชยเด็กที่ร่วมกิจกรรม

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

- 5.1 คำคล้องจอง “ฤดูหนาว”
- 5.2 รูปภาพ 3 รูปภาพ
- 5.3 ใบงานโยงภาพจับคู่ฤดูหนาว
- 5.4 ใบงานแผนผังความคิด

6. การวัดและประเมินผล

1. เรื่องที่จะวัดและประเมินผล

- ทักษะการคิดแก้ปัญหาต่อการจัดกิจกรรม
- พัฒนาการ
- พฤติกรรมการช่วยเหลือ

2. วิธีวัดและประเมินผล

- สังเกตและบันทึกพฤติกรรม
- สัมภาษณ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา
- สังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือ
- การตรวจใบงาน

3. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบสัมภาษณ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา
- แบบการบันทึกการสังเกตพัฒนาการ
- แบบการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือ
- แบบบันทึกการตรวจใบงาน

4. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ได้ระดับคุณภาพดีขึ้นไปถือว่าผ่าน
- แบบบันทึกการตรวจใบงาน ได้ระดับคุณภาพดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

บันทึกหลังการจัดประสบการณ์

ผลการการจัดประสบการณ์

.....
.....

ปัญหา/ อุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสุรีพร ประภาพาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คำคล้องจอง “ฤดูหนาว”

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

สวัสดีหนูจ๋า	ห่มผ้าขนสัตว์
มันหนาวชะมัด	หรือหนูว่าไร
หนูเป็นเด็กดี	อ้วนพีแจ่มใส
รักษาอนามัย	ดีจริงหนูเอ๋ย

รูปภาพสถานการณ์ที่ 1

ใส่เสื้อแขนยาว

รูปภาพสถานการณ์ที่ 2

ใส่เสื้อแขนสั้น

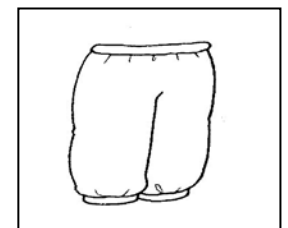
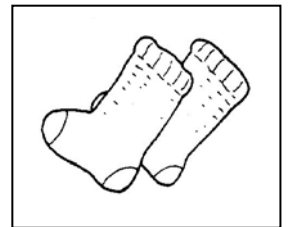
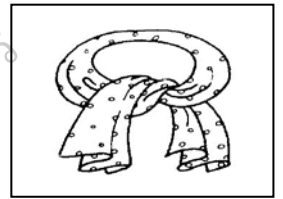
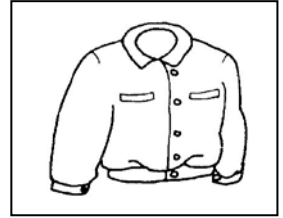
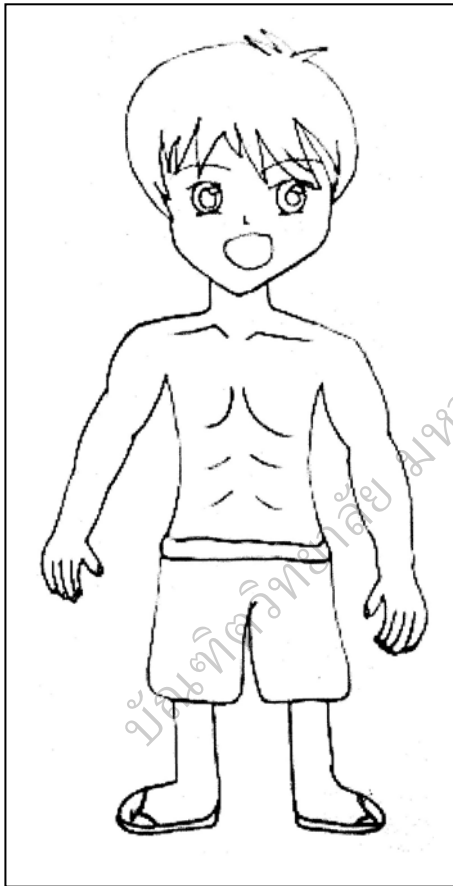
รูปภาพสถานการณ์ที่ 3

ถอดเสื้อใส่แต่กางเกงขาสั้น

ใบงาน เรื่อง ฤดูหนาว

คำสั่ง ให้เด็กโยงเส้นอวัยวะ กับภาพที่ควรใส่ในฤดูหนาว ตามที่ครูถามที่ละข้อแล้วร่วมกัน
สนทนาและช่วยกันคิดแก้ปัญหาในการเตรียมตัวรับสถานการณ์ในฤดูหนาว

แบบประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบประเมินที่กำหนดสถานการณ์ ให้เด็กแสดงความคิดแก้ปัญหาอย่างอิสระ โดยมีข้อความสถานการณ์ปัญหาประกอบภาพ จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ปัญหาของตนเองที่ต้องแก้ทันที คือปัญหาที่เกิดจากความต้องการหรือการกระทำของตัวเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขทันทีในช่วงเวลานั้น เช่น ปัญหาจากกิจวัตรประจำวัน ความเจ็บ การเล่น เป็นต้น จำนวน 5 ข้อ
2. ปัญหาของตนเองที่ไม่ต้องแก้ทันที คือ ปัญหาที่เกิดจากความต้องการหรือการกระทำของตัวเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นแต่ไม่จำเป็นต้องแก้ไขทันที เช่น ปัญหาที่เกิดจากความอยากได้ ความชอบ เป็นต้น จำนวน 5 ข้อ
3. ปัญหาของตนเองที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น คือ ปัญหาที่เกิดจากความต้องการ การกระทำของตนเองหรือผู้อื่น โดยมีผลเกี่ยวข้องกับซึ่งกันและกันโดยตรง จำนวน 5 ข้อ
4. ปัญหาของผู้อื่น คือ ปัญหาที่เกิดจากความต้องการหรือการกระทำของผู้อื่น โดยไม่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเลย แต่เด็กเห็นเหตุการณ์ หรืออยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย จำนวน 5 ข้อ

เวลาที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินเป็นรูปภาพประกอบคำถาม ซึ่งใช้เวลาในการตอบข้อละไม่เกิน 1 นาที รวมเวลาทั้งสิ้นประมาณ 20 นาที

วิธีดำเนินการประเมิน

1. เตรียมการ
 - 1.1 ผู้ดำเนินการประเมินศึกษาแบบประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาและคู่มือให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมดก่อน ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และเป็นธรรมชาติ เพื่อให้เด็กสนใจและตั้งใจฟัง
 - 1.2 ผู้ดำเนินการประเมินจัดเตรียมสถานที่ในการประเมิน ให้มีสภาพแวดล้อมที่สงบเงียบปลอดภัย ผู้คนไม่พลุกพล่านเพื่อให้เด็กมีสมาธิในการประเมิน

1.3 ผู้ดำเนินการประเมินสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคยกับเด็ก และเตรียมการใช้คำถามตลอดจนวิธีการกระตุ้นจิตใจให้เด็กแสดงความคิดอย่างหลากหลายก่อนประเมิน

1.4 ผู้ดำเนินการประเมินจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการประเมินให้พร้อม ได้แก่ แบบประเมิน แบบบันทึกคำตอบ นาฬิกาจับเวลา ดินสอ ปากกา ยางลบ เป็นต้น

2. วิธีดำเนินการประเมิน

2.1 ให้เด็กประเมินครั้งละ 1 คน พร้อมจับเวลาที่ทำการประเมินด้วย

2.2 การประเมินแต่ละข้อ ผู้ดำเนินการประเมินต้องอ่านข้อความสถานการณ์ให้เด็กฟังด้วยเสียงดังฟังชัด ข้อความละไม่เกิน 2 ครั้ง ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย อาจใช้ภาษาที่เด็กคุ้นเคยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเด็กแต่ละคน

2.3 ผู้ดำเนินการประเมินอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วจับเวลาให้เวลาเด็กคิดข้อละ 1 นาที โดยจำแนกเป็นเวลาเด็กคิดก่อนตอบ 30 วินาที และเวลาตอบ 30 วินาที ถ้าเด็กเจียบบผู้ดำเนินการประเมินต้องกระตุ้นด้วยคำถามซ้ำอีกครั้ง หรือถ้าเด็กตอบไม่ชัดเจนผู้ดำเนินการประเมินอาจใช้คำถามหรือการอธิบายเพื่อขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ดำเนินการประเมินทำการจดบันทึกคำตอบของเด็กแต่ละคนลงในตารางบันทึกคะแนนทักษะการคิดแก้ปัญหาของเด็ก

2.5 ผู้ดำเนินการประเมิน ทำการประเมินเด็กทุกคนจนครบ

3. ผู้ดำเนินการประเมิน คือ ครูผู้จัดประสบการณ์

การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา มีดังนี้

แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ได้ 3 คะแนน

แก้ปัญหาได้แต่ไม่เหมาะสม ได้ 2 คะแนน

แก้ปัญหาไม่ได้ ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

3 คะแนน = ทักษะการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม หมายถึง การคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นช่วยอย่างเหมาะสม

2 คะแนน = ทักษะการคิดแก้ปัญหาได้แต่ไม่เหมาะสม หมายถึง การคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นช่วยแต่ไม่เหมาะสม

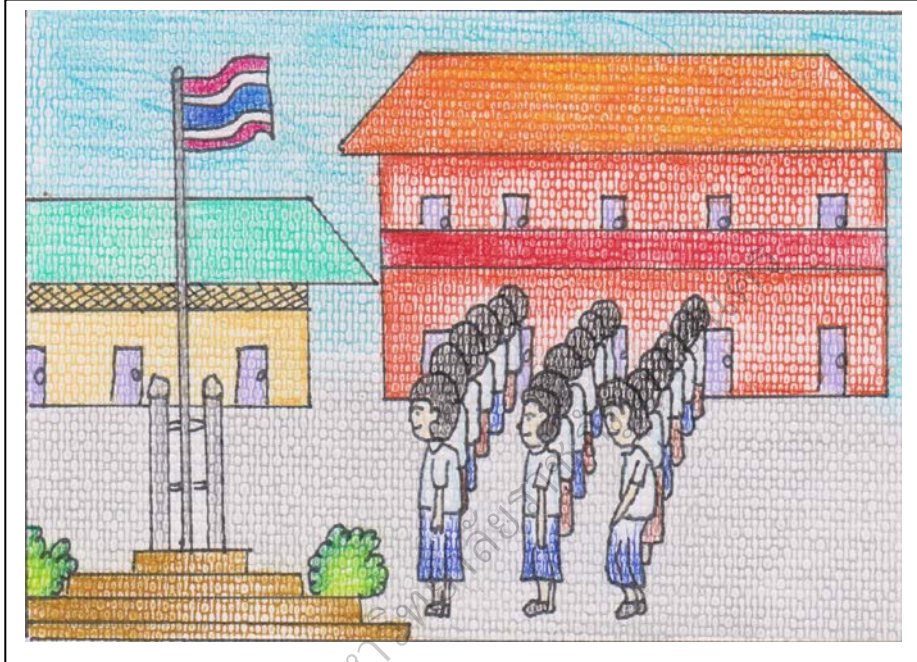
1 คะแนน = การไม่รู้จักวิธีการคิดแก้ปัญหา หมายถึง การคิดแก้ปัญหาที่แสดงถึงความรู้สึกยึดอัดคับข้องใจ ทุกข์ใจหรือร้องไห้ และปฏิเสธการตอบ เช่น ตอบว่าไม่รู้ หรือไม่ยอมพูด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

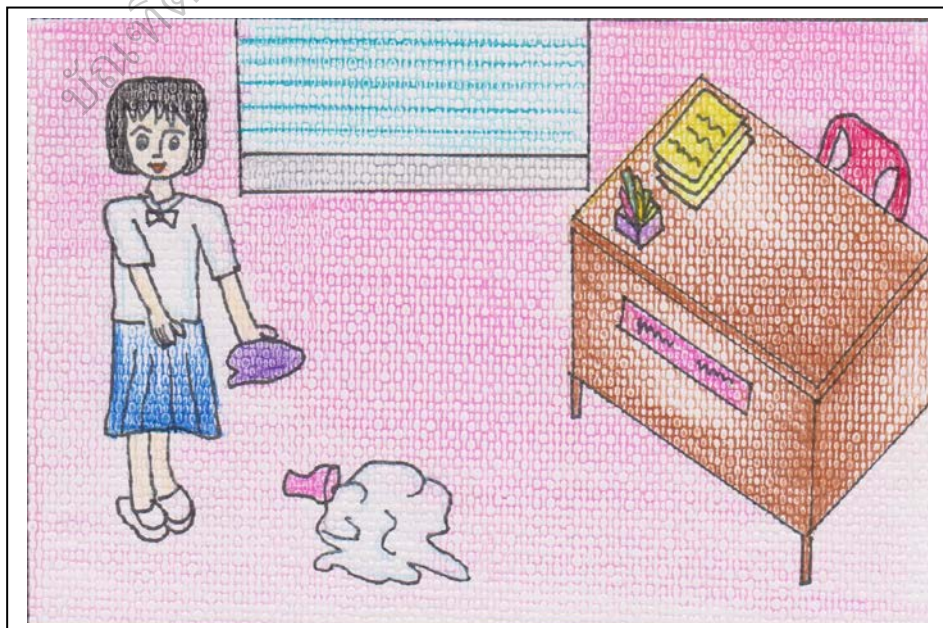
สถานการณ์ปัญหา

ปัญหาของตนเองที่ต้องแก้ไขทันที

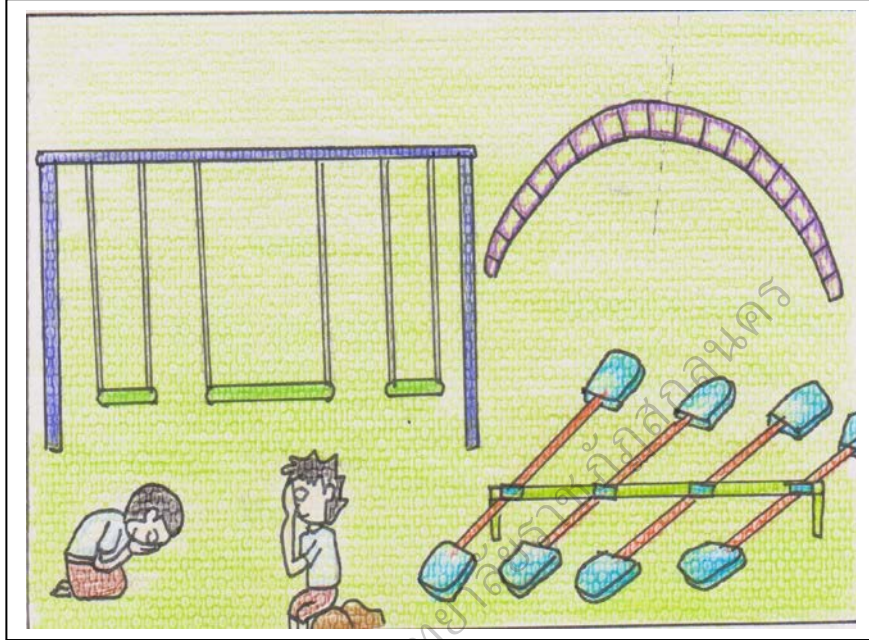
ข้อ 1. ในขณะที่เข้าแถวเคารพธงชาติ หนูรู้สึกปวดปัสสาวะมาก หนูจะอย่างไร

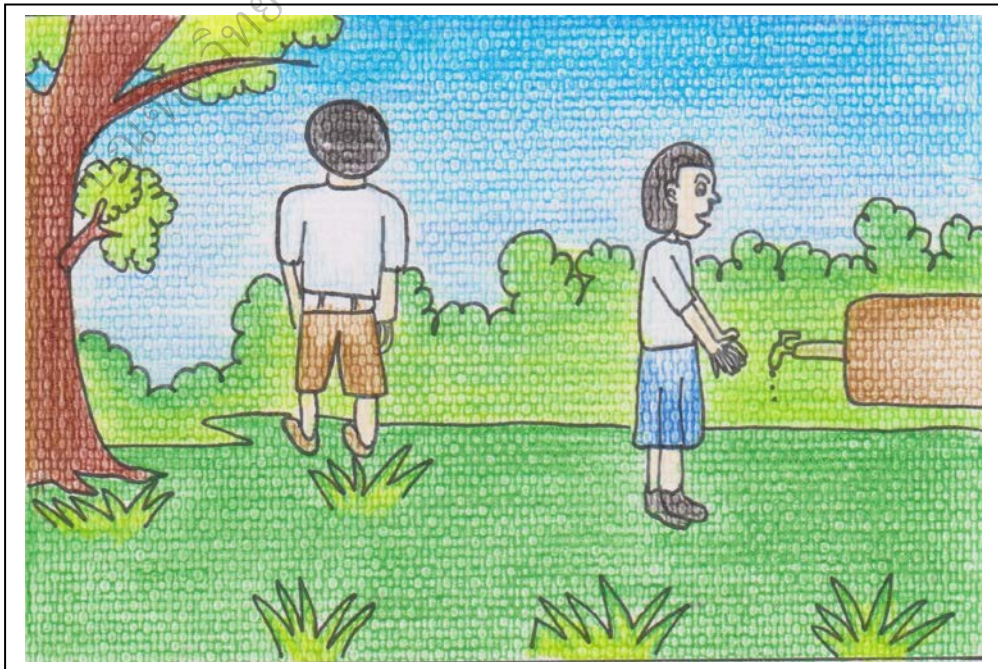
ข้อ 2. ถ้าครูให้หนูถือแก้วน้ำไปวางบนโต๊ะครูบังเอิญหนูทำแก้วน้ำของครูตก ทำให้น้ำหกเลอะพื้นห้องหนูจะอย่างไร

ข้อ 3. ถ้าหนูกำลังเล่นเครื่องเล่นสนามอยู่ บังเอิญมีลมพัดฝุ่นเข้าตา หนูจะทำอย่างไร

ข้อ 4. ถ้ามือของหนูเลอะน้ำหวาน คุณครูให้หนูไปล้างมือ หนูเปิดก๊อกจะล้างมือแต่น้ำไม่ไหล หนูจะทำอย่างไร

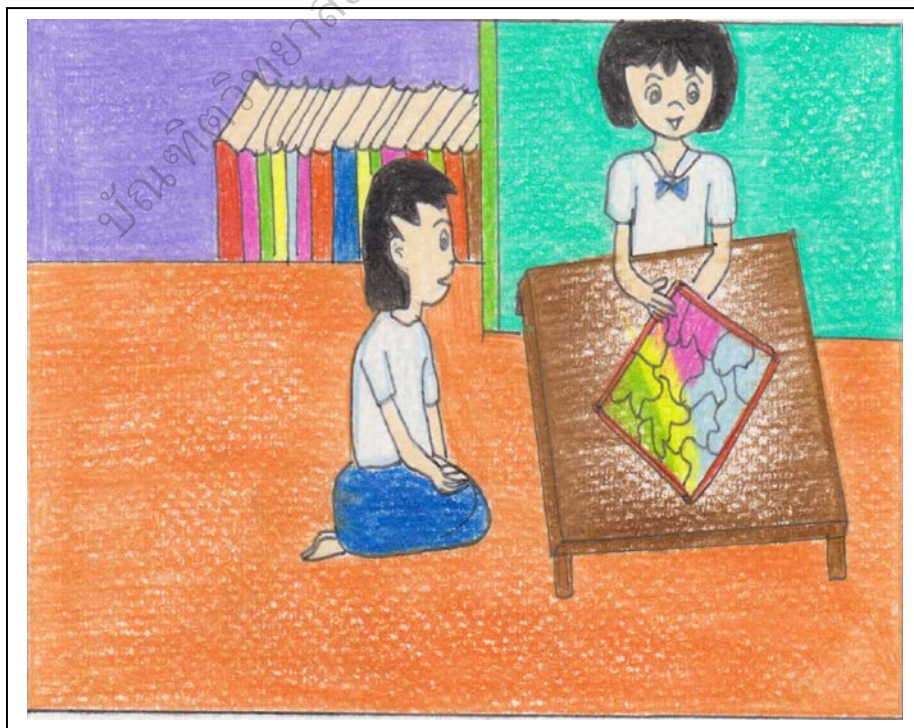

ข้อ 5. ขณะที่หนูกำลังวิ่งเล่นที่สนามเด็กเล่น หนูหกล้มเป็นแผลที่เข่า ข้อศอก หนูจะอย่างไร

ปัญหาของตนเองที่ไม่ต้องแก้ทันที

ข้อ 6. ถ้าหนูอยากเล่นภาพตัดต่อ แต่เพื่อนกำลังเล่นอยู่ หนูจะอย่างไร

ข้อ 7. ถ้าหนูกลับบ้านแล้วปรากฏว่ามีของเล่นของคุณครูติดกระเป๋ามาด้วย หนูจะอย่างไร

ข้อ 8. ถ้าหนูอยากอ่านหนังสือนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า แต่เพื่อนอ่านอยู่ หนูจะอย่างไร

ข้อ 9. ถ้าเพื่อน ๆ ในห้องเรียนบอกหนูว่าเพื่อนไม่อยากจะเล่นด้วย หนูจะอย่างไร

ข้อ 10. ถ้าหนูเห็นครูชมเพื่อน หนูอยากให้ครูชมหนูบ้าง หนูจะอย่างไร

ปัญหาของตนเองที่เกี่ยวข้องกับคนอื่น

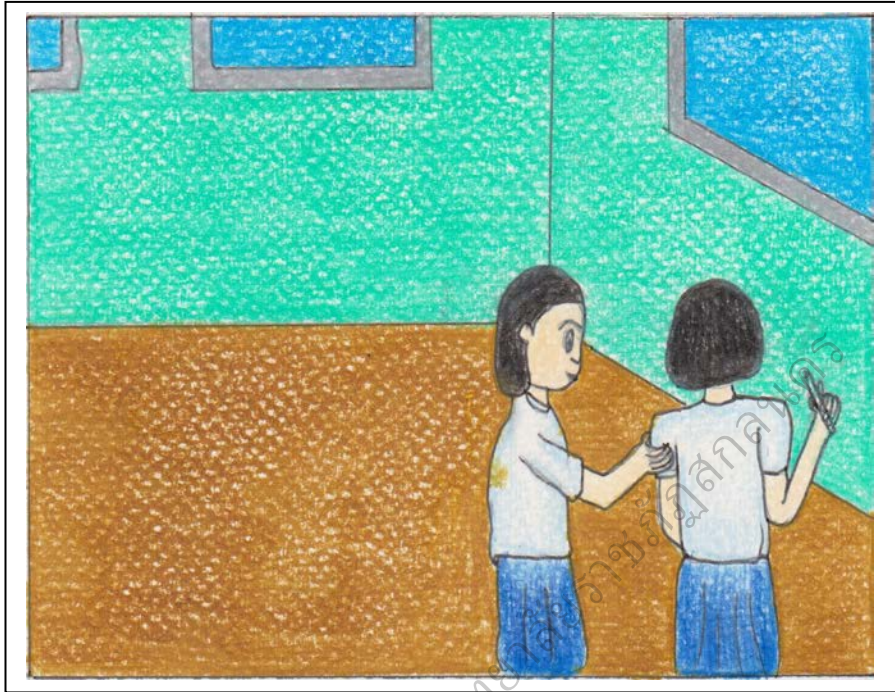
ข้อ 11. ถ้าหนูเห็นเพื่อนทิ้งเปลือกขนมหน้าห้องเรียน หนูจะอย่างไร

ข้อ 12. ถ้าหนูเห็นเพื่อนหยิบของเล่นของห้องเรียนใส่กระเป๋าของตนเอง เพื่อนจะกลับบ้าน หนูจะอย่างไร

ข้อ 13. ถ้าหนูเห็นเพื่อนขีดเขียนฝาผนังห้องเรียนเล่น หนูจะอย่างไร

ข้อ 14. ถ้าหนูโยนก้อนหินไปโดนหัวเพื่อนคนหนึ่งโดยไม่ตั้งใจ เพื่อนร้องไห้เพราะเจ็บ หนูจะอย่างไร

ข้อ 15. ถ้าห้องเรียนของหนูเต็มไปด้วยความวุ่นวาย เสียงอึกที่กครึกโครม ขาดระเบียบวินัย เพราะครูไม่อยู่ หนูจะทำอย่างไร

ปัญหาของคนอื่น

ข้อ 16. ถ้าหนูเห็นเพื่อนปัสสาวะใส่กางเกงเพราะไปห้องน้ำไม่ทัน หนูจะทำอย่างไร

ข้อ 17. ถ้าหนูเห็นคุณครูเดินถือของพะรุงพะรัง กำลังเดินขึ้นห้องเรียน หนูจะทำอย่างไร

ข้อ 18. ถ้าหนูเก็บกระเป๋าเงินได้ โดยไม่รู้ว่าใครเป็นเจ้าของ หนูจะทำอย่างไร

ข้อ 19. ในขณะที่ทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี เพื่อนลืมนำกล่องสีมาจากบ้าน หนูจะอย่างไร

ข้อ 20. ถ้าหนูกำลังจะกลับบ้าน หนูเห็นเพื่อนนั่งร้องไห้อยู่คนเดียว ไม่มีผู้ปกครองมารับ หนูจะอย่างไร

แบบบันทึกคะแนนการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา

สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2

ชื่อเด็ก (เด็กชาย / เด็กหญิง).....สกุล.....เลขที่.....

ข้อ	สถานการณ์ปัญหา	ทักษะการคิด แก้ปัญหา	คะแนน		
			3	2	1
1. 	ปัญหาของตนเองที่ต้องแก้ไขทันที ในขณะที่เข้าแถวเคารพธงชาติ หนูรู้สึก ปวดปัสสาวะมาก หนูจะอย่างไร				
2. 	ถ้าครูให้หนูถือแก้วน้ำไปวางบนโต๊ะครู บังเอิญหนูทำแก้วน้ำของครูตกทำให้น้ำหก เลอะพื้นห้อง หนูจะอย่างไร				
3. 	ถ้าหนูกำลังเล่นเครื่องเล่นสนามอยู่บังเอิญ มีลมพัดฝุ่นเข้าตา หนูจะอย่างไร				
4. 	ถ้ามือของหนูเลอะน้ำหวาน คุณครูให้หนู ไปล้างมือ หนูเปิดก๊อกจะล้างมือ แต่น้ำไม่ไหล หนูจะอย่างไร				
5. 	ขณะที่หนูกำลังวิ่งเล่นที่สนามเด็กเล่น หนูหกล้มเป็นแผลที่เข่า ข้อศอก หนูจะอย่างไร				
6. 	ปัญหาของตนเองที่ไม่ต้องแก้ทันที ถ้าหนูอยากเล่นภาพติดต่อก แต่เพื่อนกำลัง เล่นอยู่ หนูจะอย่างไร				
7. 	ถ้าหนูกลับถึงบ้านแล้วปรากฏว่า มีของเล่นของคุณครูติดกระเป๋ามาด้วย หนูจะอย่างไร				

ข้อ	สถานการณ์ปัญหา	ทักษะการคิด แก้ปัญหา	คะแนน		
			3	2	1
8. 	ถ้าหนูอยากอ่านหนังสือนิทาน เรื่องกระต่ายกับเต่า แต่เพื่อนอ่านอยู่ หนูจะทำอย่างไร				
9. 	ถ้าเพื่อน ๆ ในห้องเรียนบอกหนูว่า เพื่อนไม่อยากเล่นด้วย หนูจะทำ อย่างไร				
10. 	ถ้าหนูเห็นครูชมเพื่อน หนูอยากให้ครู ชมหนูบ้าง หนูจะทำอย่างไร				
11. 	ปัญหาของตนเองที่เกี่ยวข้องกับ คนอื่น ถ้าหนูเห็นเพื่อนทิ้งเปลือกขนม หน้าห้องเรียน หนูจะทำอย่างไร				
12. 	ถ้าหนูเห็นเพื่อนหยิบของเล่น ของห้องเรียนใส่กระเป๋าของตนเอง เพื่อจะนำกลับบ้าน หนูจะทำอย่างไร				
13. 	ถ้าหนูเห็นเพื่อนขีดเขียนฝาผนัง ห้องเรียนเล่น หนูจะทำอย่างไร				
14. 	ถ้าหนูโยนก้อนหินไปโดนหัวเพื่อนคน หนึ่งโดยไม่ตั้งใจ เพื่อนร้องไห้ เพราะเจ็บ หนูจะทำอย่างไร				
15. 	ถ้าห้องเรียนของหนูเต็มไปด้วย ความวุ่นวาย เสียงอึกที่กครึกโครม ขาดระเบียบวินัย เพราะครูไม่อยู่ หนูจะทำอย่างไร				

ข้อ	สถานการณ์ปัญหา	ทักษะการคิด แก้ปัญหา	คะแนน		
			3	2	1
16. 	ปัญหาของคนอื่น ถ้าหนูเห็นเพื่อนปัสสาวะใส่กางเกง เพราะไปห้องน้ำไม่ทัน หนูจะทำ อย่างไร				
17. 	ถ้าหนูเห็นคุณครูเดินถือของ พะรุงพะรัง กำลังเดินขึ้นห้องเรียน หนูจะทำอย่างไร				
18. 	ถ้าหนูเก็บกระเป๋าสเงินได้ โดยไม่รู้ว่า ใครเป็นเจ้าของ หนูจะทำอย่างไร				
19. 	ในขณะที่ทำกิจกรรมวาดภาพ ระบายสี เพื่อนลืมนำกล่องสี มาจากบ้าน หนูจะทำอย่างไร				
20. 	ถ้าหนูกำลังจะกลับบ้าน หนูเห็น เพื่อนนั่งร้องไห้อยู่คนเดียว ไม่มี ผู้ปกครองมารับ หนูจะทำอย่างไร				

แบบสัมภาษณ์ทักษะการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย
การจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิดที่ใช้ถามเด็กเป็นรายบุคคล วันละ 6 - 7 คน ใช้เวลาคนละ 5 - 10 นาที โดยสัมภาษณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ปกติ 1 สัปดาห์ ๗ ละ 5 วัน วันจันทร์ - วันศุกร์ และสัมภาษณ์หลังการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน 1 สัปดาห์

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา
 การจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง

สัมภาษณ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา และขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน ในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน

ชื่อ.....เลขที่.....

รายการสัมภาษณ์	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. เด็กเข้าใจคำถามหรือไม่ เข้าใจว่าอย่างไร พูดให้ครูฟังหน่อย			
2. เด็กมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร ทำอย่างไร พูดให้ครูฟังหน่อย			
3. เด็กทำได้อย่างไร มีวิธีอื่นอีกไหม พูดให้ครูฟังหน่อย			
4. เด็กทำไมต้องตอบอย่างนี้ ด้อย่างไร พูดให้ครูฟังหน่อย			

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนน การให้คะแนนและการแปลความหมายคะแนนแบบสัมภาษณ์

ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับคะแนน 3 2 และ 1

1. เด็กเข้าใจคำถามหรือไม่ เข้าใจว่าอย่างไร พูดให้ครูฟังหน่อย	
ให้ระดับ 3	เด็กมีความสามารถเข้าใจปัญหา มีความพยายาม ถ้าไม่เข้าใจรู้จักถามผู้วิจัย และแสดงท่าทางว่าเข้าใจ พักหน้ารับหรือพูดเบา ๆ และอธิบายปัญหาได้ครบถ้วน
ให้ระดับ 2	เด็กมีความสามารถเข้าใจปัญหา มีความพยายามถามผู้วิจัย และแสดงท่าทางว่าเข้าใจ พักหน้ารับหรือพูดเบา ๆ แต่อธิบายไม่ครบถ้วน
ให้ระดับ 1	เด็กอยู่เฉย ๆ ไม่ถามผู้วิจัย ไม่สามารถอธิบายปัญหากับผู้วิจัย
2. เด็กมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร ทำอย่างไร พูดให้ครูฟังหน่อย	
ให้ระดับ 3	เด็กมีความสามารถที่จะทำกิจกรรม โดยแสดงพฤติกรรมหรือพูดเบา ๆ มองหาเลือก และอธิบายวิธีการคิดแก้ปัญหาให้ผู้วิจัยฟังได้อย่างชัดเจนและครบถ้วน
ให้ระดับ 2	เด็กมีความสามารถที่จะทำกิจกรรม โดยแสดงพฤติกรรมหรือพูดเบา ๆ มองหาเลือก และอธิบายวิธีการคิดแก้ปัญหาให้ผู้วิจัยฟังได้แต่ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน
ให้ระดับ 1	เด็กไม่ทำกิจกรรม หรือทำกิจกรรมแต่ไม่สามารถอธิบายวิธีการคิดแก้ปัญหาให้ผู้วิจัยฟังได้
3. เด็กทำได้อย่างไร มีวิธีอื่นอีกไหม พูดให้ครูฟังหน่อย	
ให้ระดับ 3	เด็กพยายาม หยิบ จับสิ่งของ เลือก หรือจัดเรียง และอธิบายวิธีการทำ ได้อย่างชัดเจน ครบถ้วนตามแนวทางและแผนที่วางไว้
ให้ระดับ 2	เด็กพยายาม หยิบ จับสิ่งของ เลือก หรือจัดเรียง แต่อธิบายวิธีการทำไม่ได้ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วนตามแนวทางและแผนที่วางไว้
ให้ระดับ 1	เด็กไม่ทำกิจกรรม หรือหยิบ จับสิ่งของ เลือก และไม่อธิบายวิธีการทำให้ผู้วิจัยฟังได้
4. เด็กทำไมต้องตอบอย่างนี้ คืออย่างไร พูดให้ครูฟังหน่อย	
ให้ระดับ 3	เด็กมีความสามารถทำกิจกรรมได้เสร็จสมบูรณ์ หรืออธิบาย วิธีการคิดแก้ปัญหา พูดให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน
ให้ระดับ 2	เด็กมีความสามารถทำกิจกรรมได้เสร็จสมบูรณ์ หรืออธิบาย วิธีการคิดแก้ปัญหา พูดให้เหตุผลได้แต่ไม่ชัดเจน
ให้ระดับ 1	เด็กไม่ทำกิจกรรม หรือทำกิจกรรมไม่เสร็จสมบูรณ์ ไม่อธิบายวิธีการคิดแก้ปัญหา หรือไม่ยอมตอบคำถาม

แบบสังเกตพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพัฒนาการชุดนี้ เพื่อสังเกตพัฒนาการของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2
2. ในการดำเนินการสังเกตพัฒนาการ ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตเอง โดยสังเกตทีละคนทุกพฤติกรรมที่มีในแบบสังเกต ใช้เวลาสังเกต 1 นาที ตั้งแต่เด็กคนที่ 1 – 36 ทุกครั้งที่จัดกิจกรรม
3. เวลาที่ใช้ทำการสังเกต รวม 36 นาที โดยสังเกตก่อนการทดลองในช่วงทุกกิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบปกติ เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ทำการสังเกตพัฒนาการของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน รวมเวลาในการสังเกต 8 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน วันจันทร์ – วันศุกร์ รวม 40 แผน บันทึกการสังเกตในชั้นดำเนินการจัดกิจกรรมจะต้องดำเนินการสนทนาซักถาม กระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกให้ครบทุกคน และสังเกตการทดลอง
4. ลักษณะของแบบสังเกตพัฒนาการเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบสังเกตพัฒนาการประกอบด้วยพัฒนาการ 2-ด้าน ดังนี้
 - 4.1 พัฒนาการด้านสังคม
 - 4.2 พัฒนาการด้านสติปัญญา
5. การบันทึกการสังเกต

แบบสังเกตพัฒนาการเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 บันทึกการให้คะแนนโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 3 ระดับ ตามระดับคุณภาพของพัฒนาการจัดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

 - ระดับ 3 คะแนน บันทึกเมื่อ เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยไม่ต้องแนะนำ
 - ระดับ 2 คะแนน บันทึกเมื่อ เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยต้องแนะนำบางครั้ง
 - ระดับ 1 คะแนน บันทึกเมื่อ เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยต้องแนะนำทุกครั้ง

การบันทึกผลการสังเกตเมื่อสังเกตพัฒนาการตรงกับข้อใด และมีระดับคะแนนพัฒนาการ ข้อใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ถ้าพบเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนใด ก็ให้คะแนนเท่ากับช่องระดับคะแนนนั้น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

แบบสังเกตพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ชื่อเด็ก (เด็กชาย / เด็กหญิง).....นามสกุล.....เลขที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายการพัฒนาการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	3	2	1	
1. พัฒนาการด้านสังคม				
1.1 ทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ร่วมกับผู้อื่นได้				
1.2 ปฏิบัติตามข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่ม				
1.3 วางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ				
1.4 รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่				
1.5 แลกเปลี่ยนและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น				
1.6 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย				
2. พัฒนาการด้านสติปัญญา				
2.1 พูดได้คล่องแคล่วและแสดงความคิดเห็น				
2.2 พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง				
2.3 ฟังคำสั่งหลายขั้นตอนสามารถปฏิบัติได้				
2.4 สนทนาโต้ตอบเล่าเป็นเรื่องราวได้				
2.5 อธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
2.6 ซักถามสิ่งที่สงสัยและร่วมหาคำตอบ				
2.7 รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”				

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพัฒนาการ

รายการพัฒนาการ	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. ด้านสังคม			
1.1 ทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันร่วมกับผู้อื่นได้	- ทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่ต้องแนะนำ	- ทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันร่วมกับผู้อื่นได้ โดยต้องแนะนำบางครั้ง	- ทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันร่วมกับผู้อื่นได้ โดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.2 ปฏิบัติตามข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่ม	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่ต้องแนะนำ	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่มโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่มโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.3 วางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ	- วางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติโดยไม่ต้องแนะนำ	- วางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- วางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.4 รู้จักขอขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่	- รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ โดยไม่ต้องแนะนำ	- รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ โดยต้องแนะนำบางครั้ง	- รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ โดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.5 แลกเปลี่ยนและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	- แลกเปลี่ยนและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นโดยไม่ต้องแนะนำ	- แลกเปลี่ยนและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- แลกเปลี่ยนและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.6 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องแนะนำ	- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายโดยต้องแนะนำทุกครั้ง

รายการพัฒนาการ	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
2. ด้านสติปัญญา 2.1 พูดยัง คล่องแคล่วและ แสดงความคิดเห็น	- พูดยังคล่องแคล่ว และแสดงความ คิดเห็นโดยไม่ต้อง แนะนำ	- พูดยังคล่องแคล่ว และแสดงความ คิดเห็น โดยต้อง แนะนำบางครั้ง	- พูดยังคล่องแคล่ว และแสดงความ คิดเห็นโดยไม่ต้อง แนะนำทุกครั้ง
2.2 พยายามหาวิธี แก้ปัญหาด้วย ตนเอง	- พยายามหาวิธี แก้ปัญหาด้วย ตนเองโดยไม่ต้อง แนะนำ	- พยายามหาวิธี แก้ปัญหาด้วย ตนเองโดยต้อง แนะนำบางครั้ง	- พยายามหาวิธี แก้ปัญหาด้วย ตนเองโดยต้อง แนะนำทุกครั้ง
2.3 ฟังคำสั่งหลาย ขั้นตอนสามารถ ปฏิบัติได้	- ฟังคำสั่งหลาย ขั้นตอนสามารถ ปฏิบัติได้โดยไม่ต้อง แนะนำ	- ฟังคำสั่งหลาย ขั้นตอนสามารถ ปฏิบัติได้โดยต้อง แนะนำบางครั้ง	- ฟังคำสั่งหลาย ขั้นตอนสามารถ ปฏิบัติได้โดยต้อง แนะนำทุกครั้ง
2.4 สนทนาโต้ตอบ เล่าเป็นเรื่องราวได้	- สนทนาโต้ตอบ เล่าเป็นเรื่องราวได้ โดยไม่ต้องแนะนำ	- สนทนาโต้ตอบ เล่าเป็นเรื่องราวได้ โดยต้องแนะนำ บางครั้ง	- สนทนาโต้ตอบ เล่าเป็นเรื่องราวได้ โดยต้องแนะนำ ทุกครั้ง
2.5 อธิบายสิ่ง ต่าง ๆ ด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย	- อธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่ หลากหลายโดยไม่ต้อง แนะนำ	- อธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่ หลากหลายโดยต้อง แนะนำบางครั้ง	- อธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่ หลากหลายโดยต้อง แนะนำทุกครั้ง
2.6 ชักถามสิ่งที่ สงสัยและร่วมหา คำตอบ	- ชักถามสิ่งที่สงสัย และร่วมหาคำตอบ โดยไม่ต้องแนะนำ	- ชักถามสิ่งที่สงสัย และร่วมหาคำตอบ โดยต้องแนะนำ บางครั้ง	- ชักถามสิ่งที่สงสัย และร่วมหาคำตอบ โดยต้องแนะนำ ทุกครั้ง
2.7 รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”	- รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” โดยไม่ต้องแนะนำ	- รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” โดยต้องแนะนำ บางครั้ง	- รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” โดยต้องแนะนำ ทุกครั้ง

แบบสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือของปฐมวัย

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัยตามหัวข้อต่าง ๆ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนในช่องที่เด็กแสดงพฤติกรรม
ชื่อเด็ก (เด็กชาย / เด็กหญิง).....นามสกุล.....เลขที่.....

รายการพฤติกรรมการช่วยเหลือ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	3	2	1	
1. การช่วยเหลือตนเอง				
1.1 การแต่งตัวได้ถูกต้องด้วยตนเอง				
1.2 การเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ				
1.3 การรับประทานอาหารไม่หกเลอะเทอะ				
1.4 การล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหาร				
1.5 การเก็บที่นอนเข้าที่เรียบร้อย				
1.6 การเล่นของเล่นอย่างระมัดระวัง/ถูกวิธี				
1.7 การใช้ของใช้อย่างถูกวิธี				
1.8 การทิ้งขยะถูกที่				
1.9 การเข้าห้องน้ำได้ถูกต้องด้วยตนเอง				
2 การช่วยเหลือผู้อื่น				
2.1 การจัดเก็บของเล่นอย่างเป็นระเบียบ				
2.2 การจัดเก็บของใช้อย่างเป็นระเบียบ				
2.3 การปิดไฟฟ้าเมื่อเลิกใช้งาน				
2.4 การปิดน้ำเมื่อเลิกใช้				
2.5 การเก็บขยะ(ทิ้งไม่ถูกที่)				
2.6 การแสดงตัวเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรม				
2.7 การอาสาสมัครช่วยเหลือสิ่งของ				

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางสุรีพร ประภาพาร)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบพฤติกรรมกรการช่วยเหลือ

รายการพฤติกรรม การช่วยเหลือ	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. การช่วยเหลือตนเอง			
1.1 การแต่งตัวได้ด้วยตนเอง	- แต่งตัวเองได้ถูกต้องโดยไม่ต้องแนะนำ	- แต่งตัวเองได้ถูกต้องโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- แต่งตัวเองได้ถูกต้องโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.2 การเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ	- เข้าแถวอย่างเป็นระเบียบทันทีโดยไม่ต้องกระตุ้น	- เข้าแถวอย่างเป็นระเบียบโดยต้องกระตุ้นบางครั้ง	- เข้าแถวอย่างเป็นระเบียบโดยต้องกระตุ้นทุกครั้ง
1.3 การรับประทานอาหารอย่างถูกวิธี	- รับประทานอาหารอย่างถูกวิธีไม่หกเลอะเทอะทุกครั้ง	- รับประทานอาหารอย่างถูกวิธีไม่หกเลอะเทอะบางครั้ง	- รับประทานอาหารอย่างถูกวิธีหกเลอะเทอะทุกครั้ง
1.4 การล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหาร	- ล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหารโดยไม่ต้องแนะนำ	- ล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหารโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- ล้างมือก่อน-หลังรับประทานอาหารโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.5 การเก็บที่นอนเข้าที่เรียบร้อย	- เก็บที่นอนเข้าที่เรียบร้อยโดยไม่ต้องแนะนำ	- เก็บที่นอนเข้าที่เรียบร้อยโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- เก็บที่นอนเข้าที่เรียบร้อยโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.6 การเล่นของเล่นอย่างระมัดระวังถูกวิธี	- เล่นของเล่นอย่างระมัดระวังถูกวิธีโดยไม่มีใครคอยช่วยเหลือ	- เล่นของเล่นอย่างระมัดระวังถูกวิธีโดยช่วยเหลือบางครั้ง	- เล่นของเล่นอย่างระมัดระวังถูกวิธีโดยช่วยเหลือทุกครั้ง
1.7 การใช้ของใช้อย่างถูกวิธี	- ใช้ของใช้อย่างถูกวิธีโดยไม่มีใครคอยช่วยเหลือ	- ใช้ของใช้อย่างถูกวิธีโดยช่วยเหลือบางครั้ง	- ใช้ของใช้อย่างถูกวิธีโดยช่วยเหลือทุกครั้ง

รายการพฤติกรรม	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การช่วยเหลือ			
1.8 การทิ้งขยะถูกที่	- ทิ้งขยะถูกที่ด้วยตนเองโดยไม่มีใครแนะนำ	- ทิ้งขยะถูกที่ด้วยตนเองโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- ทิ้งขยะถูกที่ด้วยตนเองโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
1.9 การเข้าห้องน้ำได้ถูกต้องด้วยตนเอง	- เข้าห้องน้ำได้ด้วยตนเองโดยไม่มีใครแนะนำ	- เข้าห้องน้ำด้วยตนเองโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- เข้าห้องน้ำด้วยตนเองโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
2. การช่วยเหลือผู้อื่น	- จัดเก็บของเล่นอย่างเป็นระเบียบโดยไม่มีใครคอยช่วยเหลือ	- จัดเก็บของเล่นอย่างเป็นระเบียบโดยช่วยเหลือบางครั้ง	- จัดเก็บของเล่นอย่างเป็นระเบียบโดยช่วยเหลือทุกครั้ง
2.1 การจัดเก็บของเล่นอย่างเป็นระเบียบ	- จัดเก็บของใช้อย่างเป็นระเบียบโดยไม่มีใครคอยช่วยเหลือ	- จัดเก็บของใช้อย่างเป็นระเบียบโดยช่วยเหลือบางครั้ง	- จัดเก็บของใช้อย่างเป็นระเบียบโดยช่วยเหลือทุกครั้ง
2.2 การจัดเก็บของใช้	- ปิดไฟฟ้ามือถือเล็กใช้งานโดยครูไม่ต้องแนะนำ	- ปิดไฟฟ้ามือถือเล็กใช้งานโดยครูต้องแนะนำบางครั้ง	- ปิดไฟฟ้ามือถือเล็กใช้งานโดยครูต้องแนะนำทุกครั้ง
2.3 การปิดไฟฟ้ามือถือเล็กใช้งาน	- ปิดน้ำมือถือเล็กใช้โดยไม่ต้องแนะนำ	- ปิดน้ำมือถือเล็กใช้งานโดยต้องแนะนำบางครั้ง	- ปิดไฟฟ้ามือถือเล็กใช้งานโดยต้องแนะนำทุกครั้ง
2.4 การปิดน้ำมือถือเล็กใช้	- เก็บขยะ(ทิ้งไม่ถูกที่)โดยไม่ต้องแนะนำ	- เก็บขยะ(ทิ้งไม่ถูกที่)โดยไม่ต้องแนะนำบางครั้ง	- เก็บขยะ(ทิ้งไม่ถูกที่) โดยไม่ต้องแนะนำทุกครั้ง
2.5 การเก็บขยะ(ทิ้งไม่ถูกที่)	- แสดงตัวเป็นอาสาสมัครในการทำกิจกรรมโดยไม่ต้องกระตุ้น	- แสดงตัวเป็นอาสาสมัครในการทำกิจกรรมทันทีโดยกระตุ้นบางครั้ง	- แสดงตัวเป็นอาสาสมัครในการทำกิจกรรมโดยต้องกระตุ้นทุกครั้ง
2.6 การแสดงตัวเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรม			

รายการพฤติกรรม	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การช่วยเหลือ			
2.7 การอาสาสมัครช่วยเหลือสิ่งของ	- อาสาสมัครช่วยเหลือสิ่งของทันทีโดยไม่ต้องกระตุ้น	- อาสาสมัครช่วยเหลือสิ่งของโดยต้องกระตุ้นบางครั้ง	- อาสาสมัครช่วยเหลือสิ่งของโดยต้องกระตุ้นทุกครั้ง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์

เด็กอายุ 3 – 5 ปี

ปรับปรุงจาก กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2546)

คำแนะนำ

ความฉลาดทางอารมณ์ ประเมินได้ด้วยการตอบข้อความที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกในลักษณะๆ แม้ว่าบางประโยคอาจจะไม่ตรงกับที่เด็กเป็นอยู่ก็ตาม ขอให้เลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับที่เด็กเป็นอยู่จริงมากที่สุด การตอบตามความเป็นจริง และตอบทุกข้อจะทำให้ท่านได้รู้จักเด็ก และหาแนวทางในการพัฒนาเด็กให้ดียิ่งขึ้นได้ มีคำตอบที่เป็นไปได้ 4 คำตอบ สำหรับข้อความแต่ละประโยค คือ ไม่เป็นเลย เป็นบางครั้ง เป็นบ่อยครั้ง เป็นประจำ การประเมินให้ใช้ความรู้สึกของผู้ประเมินเป็นหลัก แต่กรณีที่ไม่แน่ใจให้ใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ในการประเมิน ไม่เป็นเลย หมายถึง ไม่เคยปรากฏเป็นบางครั้ง หมายถึง นาน ๆ ครั้ง หรือทำบ้าง ไม่ทำบ้าง เป็นบ่อยครั้ง หมายถึง ทำบ่อยๆ หรือเกือบทุกครั้งเป็นประจำ หมายถึง ทำทุกครั้งเมื่อเกิดสถานการณ์นั้น

การประเมินมีข้อพึงระวัง ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบประเมินจะต้องรู้จัก หรือคุ้นเคย กับเด็กเป็นอย่างดีไม่น้อยกว่า 6 เดือน เพื่อจะได้มีโอกาสให้ข้อมูล เกี่ยวกับเด็กได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้ตอบแบบประเมิน ต้องตอบตามที่เด็กเป็นอยู่จริง

แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นการอธิบายถึงอารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมของเด็ก
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับตัวเด็กมากที่สุด

ข้อ	รายการ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นบ่อยครั้ง	เป็นประจำ	คะแนน
ด้านดี						
1	บอกความรู้สึกของตนเองได้ตามสถานการณ์					
2	มักโอบกอดหรือคลอเคลียคนที่ตนรัก					
3	ยิ้มแย้มเมื่อเล่นกับเพื่อน					
4	เข้าไปปลอบหรือเข้าไปช่วย เมื่อเพื่อนลำบาก					
5	หยุดการกระทำที่ไม่ดีเมื่อเห็นสีหน้าของผู้ใหญ่					
6	ร้องไห้จนแหว่งเวลาไปโรงเรียนหรือสถานที่ที่ไม่อยากไป					
7	กลัวสิ่งที่อยู่ในจินตนาการ เช่น ผี สัตว์ประหลาด					
8	เอาแต่ใจตนเอง					
9	กลัวคนแปลกหน้า					
10	แบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น ๆ ด้วยความเต็มใจ					
11	ชวนคนอื่นให้เล่นด้วยกัน					
12	สงสาร ไม่ทำร้ายสัตว์					
13	บอกผู้ใหญ่เมื่อเพื่อนหรือคนในครอบครัวไม่สบาย					
14	อาสาช่วยผู้อื่น โดยไม่ต้องชี้แนะ					
15	ไหว้ขอบคุณเมื่อผู้อื่นให้ของโดยผู้ใหญ่ ไม่ต้องบอก					
รวมข้อ 1 – 15						

ข้อ	รายการ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ	เป็นประจำ	คะแนน
ด้านเก่ง						
16	ช่างสังเกตและตั้งคำถามผู้ใหญ่อถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น					
17	อยากรู้ อยากเห็นกับของเล่นหรือสิ่งของแปลกใหม่					
18	กล้าซักถามเมื่อมีข้อสงสัย					
19	สนใจ รู้สึกสนุกกับกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ					
20	ชอบเดินสำรวจเมื่ออยู่ในสถานที่ใหม่ ๆ					
21	ตั้งใจฟังเมื่อผู้ใหญ่ตอบเรื่องราวที่อยากรู้					
22	ร้องไห้เมื่อไปโรงเรียน					
23	ยอมรับคำอธิบายเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการ					
24	ไม่ชอบไปในสถานที่ไม่คุ้นเคย เช่น บ้านญาติ บ้านเพื่อนของพ่อแม่					
25	กล้าบอกเรื่องที่ทำผิดพลาดให้ผู้ใหญ่ฟัง					
26	บอกผู้ใหญ่เมื่อทำของเสียหาย					
27	กล้าปฏิเสธเมื่อผู้ใหญ่จะช่วยเหลือ					
28	บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรู้					
29	บอกปฏิเสธเมื่อมีผู้ชวนเล่นสิ่งที่ไม่ชอบ					
30	กล้าพูด กล้าคุย ทักทายตอบกลับผู้อื่น					
รวมข้อ 16 – 30						

ข้อ	รายการ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ	เป็นประจำ	คะแนน
ด้านสุข						
31	เมื่อได้รับคำชมเชย มักบอกเล่าให้คนอื่นรู้					
32	ช่วยเหลือตนเองมากขึ้นเมื่อได้รับคำชม					
33	ชอบเอาผลงานที่ทำเสร็จมาให้ผู้ใหญ่ดู					
34	พอใจที่ผู้ใหญ่ชมว่าเป็นเด็กดี					
35	ช่วยเหลือตัวเองได้ดีเมื่อผู้ใหญ่ให้กำลังใจ					
36	กล้าบอกเรื่องที่ตนเองทำผิดพลาดให้ผู้ใหญ่ฟัง					
37	รู้จักแผ่แผ่ความรักให้คนอื่น เช่น กอดปลอบน้องหรือเด็กที่เล็กกว่า					
38	ร่วมเล่นสนุกสนานกับคนอื่น ๆ ได้					
39	รู้จักค้นหาของมาเล่นเพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
40	ถึงแม้ไม่ได้เล่นก็สนุกกับการดูคนอื่นเล่นได้					
41	เมื่อเห็นคนอื่นเล่นสนุกก็อยากเข้าไปเล่นสนุกด้วย					
42	แสดงอารมณ์สนุกร่วมตามไปกับสิ่งที่มองเห็น เช่น ร้องเพลง กระโดดโลดเต้น หัวเราะเฮฮา					
43	เก็บตัว ไม่เล่นสนุกสนานกับเด็กคนอื่น ๆ					
รวมข้อ 31 – 43						

การแบ่งกลุ่มให้คะแนน

การแบ่งกลุ่มให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พฤติกรรมทางบวก	กลุ่มที่ 2 พฤติกรรมทางลบ
<p>ได้แก่อข้อ 1 2 3 4 5 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 23 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 38 40 41 และ 42 รวม 36 ข้อ</p> <p>แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ตอบไม่เป็นเลย ให้ 1 คะแนน ตอบเป็นบางครั้ง ให้ 2 คะแนน ตอบเป็นบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน ตอบเป็นประจำ ให้ 4 คะแนน</p>	<p>ได้แก่อข้อ 6 7 8 9 22 24 และ 43 รวม 7 ข้อ</p> <p>แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ตอบไม่เป็นเลย ให้ 4 คะแนน ตอบเป็นบางครั้ง ให้ 3 คะแนน ตอบเป็นบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน ตอบเป็นประจำ ให้ 1 คะแนน</p>